Posamezna številka 12 vinarjev.

Štev. 269. V Ljubljani, v petek, dne 23. novembra 1917. Leto XLV.

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 30·—
za en mesec „ .. „ 2·50
za Nemčijo celoletno . „ 34·—
za ostalo inozemstvo . „ 40·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej .. K 28·—
za en mesec „ .. K 2·30
V spravi prejemam mesečno „ 2·—

Sobotna izdaja:
Za celo leto . . . . . K 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
za ostalo inozemstvo . „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . . po 30 v
za dva- in večkrat . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna petitvrsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob 3. uri pop.

Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Vlada boljševikov ponuja premirje.

London, 22. nov. (K. u.) Reuter: Brezžična ruska brzojavka javlja, da je vlada boljševikov vrhovnemu poveljniku naročila, naj se sovražnim poveljnikom približa s ponudbo premirja, da se otvorijo mirovna pogajanja.

Rusija iz vrst vojskujočih izločena.

Kodanj, 22. nov. »Nat. Tidende« poroča dne 20. t. m. iz Berlina, Neposredno se je poročalo, da je izjavila ruska vlada, da se smatra izločeno iz vrst vojskujočih.

* * *

Z Dunaja se piše s poučene strani: Predlog o premirju še ni došel ne k vrhovnemu poveljniku avstrijske in tudi ne nemške armade. O tej zadevi tudi ni nobenega drugega kakor Reuterjevo poročilo. Če bi Rusija kaj takega predlagala, bo vrhovni poveljnik v smislu izjav avstrijskih in nemških ministrov predlog razmotril v duhu spravljivosti mirno in objektivno. Ni skrbi, da bi se takim željam, če se nudi realni temelj pogajanjem ,stavile kakršnekoli ovire. Poročilo je zelo verjetno, ker so po vseh poročilih boljševiki okrepili svojo moč in ker tvori v njih programu prvo točko, zahtevati, naj se privede do miru.

Revolucija zmaguje.

London, 21. nov. Reuter poroča iz Petrograda: Razdor med maksimalisti in zmernimi socialisti se zdi dovršeno dejstvo. V par dneh se razglasijo volitve v ustavodajno skupščino. Reden in nepristranski potek je spričo anarhističnih razmer skoro nemogoč.

Vojaški zbor, ki je korakal proti Petrogradu, se je v Lugi ustavil. Častniki so prišli v Petrograd in se pridružili socialistom, velik del moštva je pa prešel k maksimalistom. Revolucionarni odbor je razglasil, da je druga armada pod njegovim nadzorstvom. Puriškieviča in kneza Jusupova, ki sta na sumu, da imata zveze s Kaledinom, so zaprli.

Povodom stavke državnih in občinskih uradnikov je revolucionarni vojaški odbor izdal oklic, v katerem svari posedujoče sloje, naj se ne igrajo z ognjem. V slučaju lakote se jim bo vzela pravica do prejemanja živil, njih lastne zaloge se bodo zaplenile.

V Moskvi je poveljnik navaden vojak.

Kozaki proti Kerenskemu.

Stockholm, 21. nov. »Politiken« poroča, da so skušali kozaki ujeti Kerenskega, da bi ga izročili revolucionarjem. Kerenski je ušel preoblečen v mornarja.

Ruska revolucija za proletariat celega sveta.

Stockholm, 21. nov. Iz Haparande poročajo, da je Ljenin v svojem govoru v delavskem in vojaškem svetu izvajal, da se je revolucija boljševikov sedaj šele začela. Odslej bodo vladali delavci, kmetje in vojaki. Nova vlada bo izdala nove postave in prišel bo nov čas, ne samo za Rusijo, marveč za celi svet. Rusko revolucijo pozdravlja proletarijat vseh dežela. Revolucija se bo razvila dalje. Udejstvuje se že tudi na Angleškem in v Italiji.

Za koalicijsko vlado.

Stockholm, 21. novembra. »Stockholms Fidningen« poroča iz Haparande, da mir ni daleč, pa naj pride do oblasti na Ruskem kdorkoli. Pet članov glavnega odbora boljševiške stranke, med njimi nekaj bivših boljševiških ministrov, je izstopilo iz odbora. Izjavili so, da ne morejo nositi odgovornosti za njegovo politiko proti neobhodno potrebni koaliciji vseh socialističnih strank. Tudi osem boljševiških komisarjev je odstopilo z izjavo, da je potrebno koalicijsko ministrstvo vseh socialističnih strank; čisto maksimalistična vlada se more obdržati le s terorizmom.

Na Finskem zmagali socialisti.

Stockholm, 21. novembra. Splošna stavka na Finskem je končana. Delavci na severnem Finskem pa se še vedno branijo iti na delo in zahtevajo ustnega, ne brzojavnega povelja. V Helsingforsu je popolna anarhija. Socialisti obdrže večino tudi v novem deželnem zboru, ker so agrarci popustili.

Položaj na Finskem.

Stockholm, 22. novembra. Vsled splošne stavke ne izhaja na Finskem noben list; samo v Helsingforsu in Uleaborgu izdajajo stavkujoči večerni list, ki prinaša poluradna boljševiška poročila.

Na Finskem se pričakujejo važni dogodki. Meščanske stranke in socialisti nameravajo skleniti kompromis in se potem skupno boriti proti soldateski. Po drugih vesteh so meščanski življi odločeni, začeti boj proti socialistični nasilni vladi.

Mirovni pokret.

Novi francoski ministrski predsednik Clemenceau je napovedal v svojem nastopnem govoru vojsko do skrajnosti in borbo prijateljem miru v Franciji. Grozil jim je z vojnim sodiščem. Tudi Lloyd George, ki se zdaj bori za svoj sedež, pritiska na Ameriko, kdaj da bo že poslala Amerika Angliji na pomoč prvi milijon mož. Sicer je pa mirovni pokret na Angleškem tudi precej močan. V angleški spodnji zbornici je 15. novembra tožil državni tajnik Cave, da je vlada zaplenila na tisoče takih letakov. Več poslncev je ob tej priliki odločno naglašalo, da so za mir. V francoski zbornici je pa Forgeot rekel, naj se iščejo pogoji, ki bodo konec vojske omogočili. Reuterjevo poročilo, da ponuja Rusija premirje, je tudi silovite važnosti, dasi moramo še počakati, koliko da je na njem. V Bernu v Švici zborujejo te dni miroljubi. Prišli so že zastopniki iz Avstrije, iz Nemčije in z Nizozemskega. Ni glevnem zboru včeraj so razpravljali o mednarodni organizaciji, o omejitvi oborožbe, o sankcijskih vprašanjih in o razmerah med državami po sklenjenem miru. Bernski posvet miroljubov imenujejo tudi posvet parlamentarcev in učenjakov. V torek so razpravljali o narodnem vprašanju po predlogu, ki ga je bila izdelala med narodna študijska komisija meseca julija 1917 v Kristijaniji. Po tem načrtu naj bi pravice narodnih manjšin ščitila mednarodna pogodba. Narodne manjšine naj bi se smele pritožiti pred mednarodnim razsodiščem. Nasilni odstopi ozemelj se obsojajo; če se o odstopu vlade sporazumejo, naj se po možnosti ozirajo na voljo prebivalstva ozemelj, ki se namerava odstopiti.

Benedikt XV. za mir.

Iz Berna se je poročalo 21. novembra: Iz krogov državnega tajništva sv. Stolice se odločno trdi, da je sv. oče podvzel nov korak za mir. Ker ni tesnih diplomatskih zvez z velesilami sporazuma, se je sv. oče zopet obrnil na zmagovite osrednje velesile, ki so bolj dovzetne za nejgov glas. Zdaj se poroča le o diplomatskih korakih, ne pa o vsebini note sv. očeta glede na predloge k zmernosti in pogodbe.

Mirovni shod v Bernu.

Bern, 21. novembra. (K. u.) Mirovni shod parlamentarcev in znanstvenikov je v ponedeljek otvoril narodni svetnik Scherrer. Razni govorniki so stavili predloge za dosego trajnega miru temeljem haaškega programa; med drugim so se izrekli za ustanovitev mednarodne, popolnoma neodvisne brzojavne agenture in za odpravo vojnega prava kot dela mednarodnega prava. V torek je bilo na dnevnem redu narodnostno vprašanje ter so se izjavili za to, da naj se varstvo manjšin zajamči z mednarodnimi pogodbami. Nasilne odstopitve ozemelj so nedopustne; povsod naj se odločitev prepusti dotičnemu prebivalstvu.

Domovina ti daje 6% za vojno posojilo; s podpisom vojnega posojila obrani svojim otrokom domovino.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. Uradno poročajo:

Zapadno od Monte Melette smo s protisunkom odbili italijanske napade.

Med Brento in Piave so cesarski strelci 1. polka in Virtemberžani osvojili Monte Fontana Secca in Monte Spinuccia. Na Fontana Secca smo ujeli 200 alpincev.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. Veliki glavni stan:

Tirolski cesarski strelci in Virtemberžani so med Brento in Piave vzeli vrhova Monte Fontana Secca in Monte Spinuccia.

Berlin, 22. novembra zvečer. **Veliki** glavni stan:

Iz Italije do zdaj nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

Italijansko uradno poročilo.

22. novembra. Sovražnik je **včeraj** med Brento in Piave večkrat napadel. **Z** golim orožjem smo ga krvavo odbili **pri** zapori San Marino, kjer nam je **prepustil** ujetnike in stroine puške. Odbili smo **ga** tudi na Monte Pertica, kjer je trikrat napadel. Na Monte Montenera ga je naš topovski ogenj popolnoma zadržal. Na Monte Fontano Secca je zasedel sovražnik nekaj točk naše prednje črte. V prvih **urah** v minuli noči so sovražne množice **na** Asiaški visoki planoti besno napadle **naše** postojanke na Casera Meletta d' Aventi, **a** naše čete so jih junaško in krepko **s protinapadom** vrgle v njih izpadne postojanke.

Italijani se pripravljajo na protiofenzivo.

Genf, 22. nov. »Echo de Paris« poroča: Italijani pripravljajo skupno s četami zaveznikov za mogočnimi obrambnimi postojankami na Tridentinskem protiofenzivo.

V Rimu sodijo, da bodo čete osrednjih velesil napredovale.

Madrid, 21. nov. (K. u.) Italijanski dopisnik »Imparciala« poroča: V Rimu presojajo prej ko slej položaj kritično. Sodijo, da bodo kljub strašnim pripravam italijanske armade in pomožnih zborov **čete** osrednjih velesil napredovale.

Pred odločilno bitko.

Curih, 22. novembra. »Corriere della Sera« se peča s položajem na bojišču. Napoveduje, da se bo kmalu v južnih tirolskih gorah in pri Piave bila odločilna bitka.

LISTEK.

Nikdar ni mogoče vedeti...

(Prevel V. S.)

(Dalje.)

Mihajlo Filipič se je leno dvignil, položil zabojček na nasprotni sedež, se še enkrat prepričal, če so duri zaprte, privil na to luč in se vrgel na blazine.

Kar na mah so se mu zatisnile oči. Tudi v polsnu, ki se ga je najprej polotil, so ga obdajale najrazličnejše slike, ki so bile vse v zvezi z današnjim dnem.

Tako je videl pred vsem ravnatelja, prebrisanega lopova, ki je bil tako predrzen, da se ni niti bal.

Mihajlo Filipič je videl, kako je pristopil zaničljivo k njemu ta častitljivi sivec, se mu ironično prikloni in rekel:

»Mihajlo Filipič, verujte i resnično, da nam pridete do živega nam, ki za nami stoji moč? Kdo ste? Smešen bedak in gorečnik, ki ga bomo v pravem trenutku odstranili. Trenutek je tu. Menite, da je postava res vaše kritje? Mi pogazimo to kritje, mi je razbijemo. In potem pograbimo vas in vam stisnemo grlo, dokler vam ne poide zadnja sapica in dokler ne ležite brez moči na tleh, mrtev mož...«

Mihajlo Filipič je vzdahnil v sanjah.

Kaj je bilo to?

Je li sanjal, ali je bila resnica?

Zdelo se mu je, da sliši hitre korake, da sliši pritajen krik...

In nenadoma je odprl oči, začudeno široko, prestrašeno...

* * *

Kar je videl, je učinkovalo nanj, da mu je srce za trenotek zastalo.

»Oh...« je zavzdahnil.

Neprostovoljno se je dvignil nekoliko, toda padel je takoj brez moči nazaj, iztegnil roke kakor v obrambo, bled in trepetajoč.

Zopet je zavzdihnil: »Oj...«

In krenil je glavo na stran in zaprl nenaravno široko odprte oči, kot bi ušel pogledu, ki ga je tako zelo oslabil in ki se mu vendar ni mogel izogniti: samokresu, ki je namenjen naravnost na njegovo čelo.

»Mihajlo Filipič, ali se kaj bojite?«

Državni pravdnik je zaslišal glas in mrzlo ga je spreletelo.

Še vedno se mu je zdelo, da sanja, oziroma da se godi vse, kar je tu doživel, le v njegovi razburjeni fantaziji.

Tako je torej zopet krenil z glavo in odprl zopet oči. Toda komaj je to storil, se je že zopet šklepetaje z zobmi obrnil proč. Še vedno mu je pretil skrivnostni samokres.

»Mihajlo Filipič, se li kaj bojite?« je vprašal glas drugič.

»Poberite se,« je jecljal Mihajlo Filipič in začutil prvič v svojem življenju, da je velik bojazljivec. »Oj, pustite me...!«

Zaslišal je čudovit smeh.

»Mi li streže ta človek po življenju?« je premišljeval in postalo ga je nenadoma strah.

Toda to ga je obupno navdušilo; zvil se je in strmel kakor blazen v cev. — Možu, ki je pretil Mihajlu Filipiču, je zakrivala temna maska gornji del obraza.

Spodnji del je pa izdajal mladega inteligentnega moža, ki je kremžil ustnice v zaničljivem posmehu. Toda v tem posmehu je ležalo nekaj hladnega in odločnega, v čimur se je videlo, da se ni zdravo z njim šaliti. A tudi za tem mirnim roganjem je tičala hladna odločnost.

»Nobenega glasu, Mihajlo Filipič!« je govoril tujec. »Samo en glas, samo ena kretnja vas stane življenje. Vse vam nič ne pomaga, kajti vse osobje na vlaku je v naših rokah. Položite roke na hrbet!«

Državni pravdnik je nemudoma ubogal.

»Tako... Sedaj, ko ste povezani, mi dovolite, da se polastim teh listin! Resnično, hudo mi je, da ste se zastonj trudili. Toda so ljudje, ki jim leži mnogo na tem, da jih imajo.«

»Kaj?!«

Mihajlo Filipič je odprl oči.

»Zabojček...?«

Mihajlo Filipič je poskušal s silo raztrgati vezi.

Gorje, njegove listine njegovo delo, njegov uspeh!

Pograbila ga je neizmerna jeza, ko je videl, da mu hočejo ugrabiti sadove njegovega mrzličnega dela.

»Lopov,« je zakričal na vso moč in skočil po koncu, »lopov!«

V hipu ga je vrgel močan sunek v prsa zopet nazaj.

Zopet mu je pretila skrivnostna, železna cev in to pot še grozneje in strašno resno.

»Moj Bog,« je trudno jecljal Mihajlo Filipič, »moj Bog...«

Popolnoma se je nehal braniti in se zgrudil.

Naj se zgodi, kar se hoče. Bil je uničen. Ni mu bilo več za življenje. Če mu že vzamejo listine, rad umre. Bilo mu je vse eno...

In nenadoma je začutil, kako mu teko po licu solze, hitre, vroče...

Vse to se je dogodilo v malo trenutkih, v pol temi, v brezglasni tišini udobnega oddelka. Vse je delovalo kakor stroj, izvrstno, brez šuma.

(Dalje.)

Če se četam osrednjih velesil posreči, da prebijejo med Brento in Piave vrzel, bodo posledice za italijansko armado nepregledne.

Za nevtralnost Benetk.

Lugano, 22. nov. Tišinjski listi poročajo iz Rima, da je sv. oče italijanski vladi predložil predlog Avstrije, naj se proglase Benetke za nevtralne pod zaščito patriarha. Italijanska vlada se o predlogu še ni posvetovala.

Italijanska meja zopet zaprta.

Brig, 21. nov. (K. u.) V četrtek ob 5. uri popoldne bodo italijansko mejo zopet zaprli.

Italijanske železnice v upravi Francozov in Angležev.

Bern, 22. nov. »Berner Bund« poroča: Vse železnice v Italiji, na Rivieri in v Monaco so podrejene francosko-angleški upravi. Privedene angleško-francoske pomožne sile štejejo deset divizij.

Razdelba italijanskega poveljstva.

Lugano, 22. (K. u.) Iz Rima: Vojni minister je sporazumno z vrhovnim vojnim vodstvom razdelil vojno vodstvo v dve višji poveljstvi. Prvo se bo nahajalo blizu čet, drugo bo izvajalo ukrepe, ki so le neposredno v zvezi z operacijami.

D' Annunzio ni ujet.

Lugano, 22. »Figarovo« poročilo, da je bil D' Annunzio ujet, ni resnično.

Sinovi italijanskih ministrov padli.

Lugano, 22. Listi poročajo, da že več dni manjkajo poročila o sinu ministra Nitti, ki se je boril na mostu pri Passignu, in o sinu ministra Ciufellija, ki je služil kot letalski stotnik.

Poročilo iz italijanskega glavnega stana.

Curih, 22. novembra. »Secolov« poročevalec javlja iz glavnega stana, da so nemške in avstro-ogrske baterije vedno obrnjene na zvezne poti v ozadju, s čemer se italijanski odpor uspešno slabi. Ogenj traja noč in dan. Na Monte Tomba so težki boji še neodločeni.

Bavarski vojni minister o položaju.

Monakovo, 22. novembra. (K. u.) Vojni minister je v proračunski razpravi izjavil: Niti besedice ne izgubim o velikosti uspeha ofenzive proti Italiji. Opozoriti moram na velik sklep vrhovnega vojnega vodstva, ki je kljub izredni obremenitvi naše zahodne fronte privolil več divizij za napad na Italijane. Nečuveno drzni sklep, ki ga je opravičil sijajen uspeh, spada pač k najslavnejšim junaštvom, ki so v zvezi z imenom Hindenburg in Ludendorff. (Pritrjevanje.) Že danes se čuti učinek daleč od italijanskega mejdana. Sporazum mora vse storiti, da vzdrži Italijo, ker se Italija sama ne more več držati v nesreči. Kar dovaja zdaj sporazum Italiji, občutno razbremenjuje našo zahodno bojno črto. Sporazum na Flandrskem in na Francoskem kljub obupnim naporom ne doseže odločilnega uspeha. V Rusiji zasledujemo polom vlade, ki je padla vsled vojske. Italija je doživela največji poraz v celi vojski; politične in vojaške posledice se še ne morejo pregledati.

Nova bitka na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. Veliki glavni stan:

Vojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Na Flandrskem se je artiljerijski boj omejil na poruševalen ogenj, ki je še-le zvečer med Poelcapelle in Paschendaele postal hujši. Sunke angleških oddelkov severno od Lensa in južno od Scarpe smo odbili. Močnemu ognjenemu boju včerajšnje jutro pri Riencourtu so sledili le slabotnejši angleški napadi, ki so se zrušili v našem ognju.

Bitka jugozapadno od Cambrai traja dalje. Z ogromnimi množicami oklopnih avtomobilov in pehote ter z navalom svoje konjenice je skušal sovražnik izsiliti predor, česar prvi dan napada ni mogel; ni se mu posrečilo. Od naše artiljerije in strojnih pušk učinkovito obstreljevane in močno razredčene čete je zadel protisunek naše hrabre pehote. Na zapadnem bregu Schelde se je sovražnik vrgel na Anneux in Fontaine, na vzhodnem bregu v svoje izhodne postojanke južno od Rumelly nazaj. Pred in za našimi črtami leže po vsem bojišču ostanki sestreljenih oklopnih avtomobilov. Ko se je stemnilo, so boji ponehali. Južno od Vendhuille sovražnik svojih napadov ni ponovil. Močan francoski oddelek je na južni fronti od St. Quentina vdrl v našo prvo črto; s protinapadom je bil zopet vržen nazaj.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

V zvezi z angleškim napadom je pričel tudi Francoz med Craonne in Berry au Bac z močnimi napadi na naše postojanke. Pripravljen je bil napad s silovitim ognjenim bojem, ki je trajal ves dan. Severnovzhodno od La Ville au Bois je preostalo francosko gnezdo. Povsod drugod smo sovražnika vrgli. Naši oddelki so imeli uspeh in so ugrabili ujetnike.

Poročnik Böhme je včeraj priboril svojo 22. zračno zmago.

Berlin, 22. novembra zvečer. Veliki glavni stan:

Jugozahodno od Cambrai so se izjalovili novi angleški napadi, ki so izbruhnili po močnem pripravljalnem obstreljevanju.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

× × ×

Pariška konferenca.

Amsterdam, 22. Konferenca zaveznikov v Parizu se bo sešla v par dneh. V prvi vrsti se na predlog Amerike namerava popolna zapora Nemčije. Ameriška vlada hoče nevtralnim državam, ki mejijo na Nemčijo, dobaviti le toliko, kolikor same potrebujejo. Nasprotno se pa morajo zavezati, da pretrgajo z Nemčijo trgovske zveze.

Razširjenje volilne pravice na Angleškem.

Rotterdam, 21. nov. »N. R. C.« poroča iz Londona: V spodnji zbornici je bil v razpravi o volilni reformi sprejet naslednji sklep: 1. Za volitev v krajevne zastope dobi žena vsakega moža, ki ima volilno pravico v krajevni zastop, po en glas, ako stanuje s svojim možem v eni hiši in je stara najmanj 30 let. — Za spodnjo zbornico dobe volilno pravico vsi vojaki in mornarji, ki so služili v sedanji vojski, ako so stari najmanj 19 let. Razen tega so priznali ženskam občinsko volilno pravico.

Na morju.

Podmorska vojska meseca oktobra.

Berlin, 22. nov. (K. u.) Wolff: Vsled vojnih ukrepov osrednjih velesil smo sovražnikom meseca oktobra potopili 674.000 ton. Do zdaj je vsled neomejene podmorske vojske potopljenih 7.619.000 ton.
Načelnik mornariškega admiralnega štaba.

Podmorniki.

Berlin, 22. Wolff: Na severnem morju so podmorski čolni potopili 3 parnike in 1 jadrnico. Od 3 parnikov smo enega sestrelili iz spremljevalnega voda. Če sodimo po poku, je vozil strelivo. Naš podmorski čoln se je 30. oktobra blizu angleške vzhodne obali boril z angleško pastjo podmornikov v obliki železne jadrnice.

Amerika zasegla japonske ladje.

Rotterdam, 22. »Daily Chronicle« javlja iz Washingtona: Državni departement je 15. novembra zaplenil vse nove japonske ladje, ki jih grade v severnoameriških ladjedelnicah.

Razvitek in organizacija trgovine v Črnigori pod avstrijskim gospodstvom.

Ko je kupovala c. kr. vojna uprava najvažnejše produkte zemlje, kakor volno, kože, strojila (tanin) in oljčno olje, so zamogli prodati črnogorski trgovci svoja precej založena skladišča precej drago ter so prišli tako do potrebnega kapitala za nadaljno trgovanje.

Da se ljudstvo preskrbi z najvažnejšimi življenjskimi potrebščinami, osnovano je za celo zemljo pri vojnem generalnem guvernerstvu oddelek za aprovizacijo — sedaj oddelek za blagovni promet, a za izravni promet z ljudstvom in trgovci okrožna skladišča, in sicer v Cetinju, Podgorici, Kolašinu, Baru, Nikšiču, Plevlju in Peji, koji zopet imajo mnogo podružnic v svojem okraju. Iz teh skladišč se preskrbujejo najprvo občine s krušnimi izdelki, z moko in soljo za ljudstvo. Ker so cene na drobno za ta skladišča v celi deželi enake, je to uspešno sredstvo proti pretiravanjem cen. Preskrbo trgovcev z blagom iz aprovizacije in monopolskimi izdelki opravljajo isto tako ta skladišča, ki edina prožijo trgovcu možnost, da se založi z življenjskimi potrebščinami. V koliko dovoljuje otežkočena doba življenjskih potrebščin iz monarhije, se uvaža razmeroma velika količina blaga, ki služi aprovizaciji. Prošnje za dovoljenje izvoza blaga iz monarhije v Črnogoro, katere dohajajo vedno pogosteje od trgovcev, pošlja aprovizacijski oddelek kompetentnim avstrijskim in ogrskim oblastem. V monarhiji so postavljeni organi, ki imajo služiti kakor posredovalci med trgovskim svetom in prometnimi centralami odnosno trgovci v Črnigori. Tako so snovane na Dunaju in v Budimpešti ekspoziture blagovnih prometnih central, a njihovo delo obstoji pred vsem v tem, da vplivajo pri centralah oblastev, ko rešujejo izvozna, uvozna in prevozna dovoljenja, da dajejo navodila in pojasnila interesentom itd. Pri ekspozituri na Dunaju je postavljen tudi en zastopnik blagovno-prometnega oddelka pri vojnem generalnem guvernerstvu v Črnigori.

Vsled tega moremo z zadovoljstvom konstatirati, da je uspelo oživljenje trgovskega prometa, kolikor je v danih razmerah sploh mogoče in da se promet vedno bolj razvija.

Podpisujte VII. vojno posojilo!

V četrtem letu najsilnejše borbe, kar jih pozna povestnica človeška, je razpisala naša država svoje sedmo vojno posojilo. Neizrečno so velike zahteve, ki jih mora stavljati domovina do svojih državljanov za silne vojne izdatke. Tudi pri tem vojnem posojilu se brez dvoma zopet presijajno izkaže neporušni patriotizem avstrijskih narodov. Izvestno bode sedaj v odločilnem stadiju svetovne vojske sledil sedmemu apelu domovine imponujoč odziv. Brezpogojna potreba in sveta domoljubna dolžnost je, da zberemo ponovno vsak po svojih najboljših močeh čim ponosnejše svote v sedmem vojnem posojilu. Neomajna stoji vojaška sila centralnih držav. Uspeh za uspehom so tekom trdega poletja izvojevale občudovanja vredne naše in zavezniške čete proti sovražni premoči na vseh bojiščih. Tem uspehom je sledil najsijajnejši uspeh v celi svetovni vojni. Ni samo pregnana nevarnost, ki je že pretila tudi mejam naše ožje domovine, temveč zahrbtni sovražnik je bil pognan daleč proč od naših mej ter se po ljutih porazih umika vedno globlje v lastne dežele. Prebivalstvo naše dežele in osobito produktivni krogi se odzovejo VII. vojnemu posojilu tem obilneje, ker spričo bližine nekdanje soške fronte vedo predobro ceniti vrednost varne obrambe naših junaških čet. Raz obče gospodarsko stališče ima uspešno VII. vojno posojilo tem večji povmen, ker celokupnosti v korist odpomore sedanji preobilici krožečih denarnih sredstev. Sedaj proste kapitalne svote dobe novo ugodno priliko za koristonosno naložbo.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko se obrača do vseh svojih interesentov ter nujno pozivlja produktivne sloje v deželi, v prvi vrsti industrijce, trgovce in obrtnike, da vnovič posvedočijo svoj preizkušeni patriotizem in svoje umevanje za državne potrebe ter se v polnem številu odzovejo apelu staroslavne domovine na subskripcijo novega vojnega posojila. — Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Notranja politika.

IZJAVA SARAJEVSKEGA NADŠKOFA DR. STADLERJA.

Že včeraj smo poročali, da je izdal nadškof dr. Stadler izjavo, ki se ne strinja z deklaracijo jugoslovanskega kluba in se krije s programom Frankovcev. Izjava, katero priobčuje »Hrvatski Dnevnik« na uvodnem mestu, se glasi.

I.

»Zahtevamo rešitev državnopravnega vprašanja na jugu monarhije v hrvatskem zmislu na temelju hrvatskega državnega prava in z neprikrajšanim varstvom hrvatske narodne in državne individualnosti.

II.

Zahtevamo združitev tistih dežel, na katere se nanaša hrvatsko državno pravo, namreč Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine in hrvatske Istre v eno politično in finančno avtonomno, s habsburško monarhijo kakor tudi s celino nerazdruženo spojeno državno telo.

III.

Smatramo za svojo dolžnost v prvi vrsti obraniti svoj olastno, od vseh strani težko ogroženo narodno in državno individualnost. Radi bomo vendar pomagali bratom Slovencem v njihovem boju za samovzdržanje in v njihovem nastojanju in delu okoli tega, da se z nami združijo.

IV.

V močni habsburški monarhiji vidimo najboljši ščit proti svojim historičnim sovražnikom, ki lakomno stegujejo roke za hrvatskim ozemljem. Ostali bomo pri svoji tradicionalni zvestobi vladarju in državi, ali zahtevamo, da se državnopravno vprašanje na jugu monarhije reši v zmislu točk I. in II. in da opusti država nevarno politiko zadnjih 50 let proti Hrvatom, politiko, ki je škodljiva hrvatskemu narodu in državi sami, ker mora voditi do kriz in katastrof kakor v letih 1908, 1912 in 1914.

Sarajevo, 16. novembra 1917.

† Josip
nadškof vrhbosanski

v svojem imenu in v imenu 51 odličnih meščanov iz Sarajeva in province, ki pa sedaj iz razumljivih razlogov ne morejo obelodaniti svojih podpisov.

* * *

Deklaracije slovanskih strank so povzročile velikanski preobrat. Predvsem pa deklaracije Jugoslovanov in Čehov. Našle so globok odmev v srcu naroda. Svobodni in neodvisni hočemo biti Jugoslovani v svobodni državi pod habsburškim žezlom. Razumljivo je, da je Nemce in Mažare ta zadeva razkačila. Posebno so Mažari naravnost besni. Začeli so zadnje dni velikansko gonjo na našem slovanskem jugu. Imajo Frankovce. A sedaj so se vrgli na Bosno. Dr. Stadlerjeva izjava je gotovo posledica velikanskega pritiska Mažarov. Nadškof dr. Stadler, ki se je ob priliki dr. Krekove smrti v tozadevni sožalnici izrekel za deklaracijo Jugoslovanskega kluba, pozablja danes na Srbe, se odreka Reke in ogrskih Hrvatov — — — Njegov list nastopa proti jugoslovanski deklaraciji. Mi ne bi mogli razumeti tega pojava, ako ne bi poznali strašnega pritiska Mažarov. Vedeli smo, da nas čakajo težke notranje in zunanje ovire za dosego našega cilja. Tembolj moramo biti odločni s srcem in dušo za dosego našega cilja. Ovire bodo padle. Tudi oni, ki nimajo še velike vere v našo stvar, bodo morali kmalu spregledati.

Slovenska domovina je kot en mož za deklaracijo. Tudi na Hrvatskem se mora zjasniti.

Našega velikega ideala ne bo udušila nobena sila. Postal je že meso in kri našega biti ali ne biti. Naprej po jasni poti!

* * *

Vlada in Jugoslovani.

»Hrvatska Država« poroča z Dunaja: Iz dobrega vira se raznaša govorica, da hoče vlada umakniti Seidlerjevo stališče, da se za jugoslovansko vprašanje ne more ničesar storiti. Sedaj uvidevajo, da je s to izjavo dr. Korošcu in dr. Laginji dala vlada svojim nasprotnikom, zlasti jugoslovanski opoziciji v roke jako močno orožje. Zaradi tega hoče sedaj ministrski predsednik vitez Seidler v sporazumu z grofom Czerninom storiti nekaj v smeri aktivnega koraka za razrešitev jugoslovanskega vprašanja. Kakšen bo ta korak, ne ve nihče, morda niti vitez Seidler sam. Pri Nemcih in pri vladi je izzvala mnogo jeze taktika štajerskih slovenskih poslancev, ki so izjavili, da nočejo sploh imeti nobenega posla več z graškim namestnikom grofom Claryjem. Vedno bolj postaja jasno, da je taka taktika bolj učinkovita nego vse prošnje in osebne intervencije. Vlada vedno nekaj obljublja, toda kar stori, to je baš nasprotno. Vladi je sedaj neprijetno, da ne gre več po priljubljenem sistemu malih koncesij. Najbolj se boje, da bi v javnosti, pri cesarju in v svetu postalo jasno, da so Jugoslovani nad avstrijsko vlado že napravili križ. Dokler se Jugoslovani pehajo, dokler prosijo in zahtevajo, da se odstrani ta ali oni namestnik v Dalmaciji, na Kranjskem ali v Gradcu, tako dolgo se da z njimi govoriti. Povsem druga situacija za državo pa nastane, kadar pravijo vladi: Vaša stvar je, je-li za državo dobro, da ostanejo Attemsi, Friesi in Claryi na svojem mestu, nas to ne briga. Mi od vas ne zahtevamo nič več v tem oziru in v interesu države. Naš narod bo živel, če ostane vse, kakor je bilo. Pač pa bo znal soditi in bo po vašem postopanju tudi znal postopati v svojem interesu.

Poljaki in Mažari.

Dunaj, 21. novembra. Poljsko kolo je odposlalo brzojavko na dr. Wekerla, v kateri se zahvaljuje ministrskemu predsedniku za blagohotno izjavo v prilog poljskemu narodu v zbornici, in tako dal izraza tradicionelnih simpatij mažarskega naroda nasproti Poljakom.

Čehi in nemški socialni demokratje.

Dunaj, 22. novembra. V proračunskem odseku je zahteval poslanec Konečny ugotovitev odškodnine za ukradene poštne pošiljatve. Dalje je razpravljal o uradniških razmerah na Moravskem. Govornik nemških socialnih demokratov poslanec Seitz povdarja nasproti predgovorniku, da je narodnosten prepir za razdelitev uradniških mest v sedanjem velevažnem času, v času veliki narodnih in gospodarskih problemov malenkosten in brezpomemben. Govoriti o čeških deželah pomeni delati si neizvršljive iluzije. Nemško socialno demokratično delavstvo se ne strinja z nacionalističnimi stremljenji. Vedno je nastopalo proti nacionalni politiki med svojim lastnim narodom, v kolikor je naperjen proti svobodi narodov. Če pa hočejo Čehi podjarmiti del nemškega naroda na Češkem, naj vedo že danes, da bodo zadeli na hud odpor nemškega delavstva.

Socialno politični odsek.

Dunaj, 22. novembra. Socialno politični odsek je razpravljal danes o poročilu poslanca Ofnerja glede ureditve dela otrok. Ustanovljen je poseben pododsek.

Parlamentarni program.

Dunaj, 22. novembra. Načelniki zborničnih odsekov so sklenili, naj predlaga predsednik zbornice na prihodnji seji načelnikov strank določitev plenarnih sej zbornice za v torek, sredo, četrtek in petek od 10. ure predpoldne do 2. ure popoldne. Od 3. ure dalje naj se vrše posvetovanja odsekov.

Odškodnina nedolžnim obsojencem.

Dunaj, 22. novembra. Pravni odsek je danes sprejel zakonski načrt o odškodnini nedolžnim obsojencem, ki je bil izdelan v sporazumu z vlado. Zahtevo po odškodnini je razširil odsek tudi na razveljavljene vojaško-sodne obsodbe.

Preiskovalna komisija za razmere v armadi.

V brambnem odseku se je pričela razprava o predlogu, da naj zbornica organizira posebno komisijo, ki bo preiskovala vse pritožbe radi postopanja z vojaki, radi prehrane v armadi in drugih nedostatkov. Domobranski minister se je izjavil proti ustanovitvi take komisije.

Proti vpoklicu nesposobnih v črnovojniško službo.

Brambni odsek je sprejel resolucijo, ki pozivlja vlado, da naj odpravi § 26. črnovojniškega organizacijskega predpisa iz leta 1907. in s tem predpisom zvezane določbe, v kolikor se tičejo vpoklicev nesposobnih v črnovojniško službo, ker so te določbe v nasprotstvu s § 1. črnovojniškega zakona. Za resolucijo so glasovali Jugoslovani, Čehi, socialni demokrati, Ukrajinci ter del Poljakov. Nadalje je sprejel odsek resolucijo, ki pozivlja vlado, da naj tekom 14 dni predloži vse predpise, ki se tičejo uporabe vojakov in črnovojnikov ter po zakonu o vojnih dajatvah vpoklicanih oseb v vojaških in privatnih obratih.

Razna poročila.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, 21. novembra. (Kor. ur.) Zbornica je razpravljala o dobavi živil Ogrske Avstriji. Minister za prehrano grof Hadik je poudarjal, da se ne moremo tozadevno postaviti na bojno stališče nasproti Avstriji. Zbornica je nadaljevala razpravo o naših deklaracijah. Poslanci so dalje napadali Čehe in Jugoslovane ter avstrijsko vlado. Zahtevali so, naj se vpokličejo ogrski nadomestni bataljoni nazaj na Ogrsko. Wekerle je obljubil, da bo vse tudi pri cesarju odredil nasproti napadom na integriteto Ogrske.

Švicarski zvezni svet o miru.

Bern, 21. nov. (K. u.) Na neko vlogo švicarske mirovne družbe v Luzernu je zvezni svet odgovoril, da natančno proučuje mednarodni položaj in hrepeni po miru, da pa sedanji čas ni ugoden za kake mirovne korake.

Skandinavska ostane nevtralna.

Basel, 22. nov. Zastopniku lista »Associated Press« je danski zunanji minister izjavil, da ostanejo vse tri severne države nevtralne; nobena še tako velika beda jih ne bi mogla prisiliti, da vstopijo v vojsko.

Potopljene ladje.

Berlin, 22. nov. Wolffov urad: Ob angleški zapadni obali je eden naših podmorskih čolnov zopet potopil 12.000 ton.

London, 22. nov. Britanska admiraliteta javlja, da je 18. nov. sovražni podmorski čoln v Sredozemskem morju potopil patrolno ladjo, o čemer je izgubilo življenje četvero častnikov in pet mož.

Dnevne novice.

+ **Seja izvršilnega odbora S. L. S.** Ob zaključevanju našega uredniškega dela nismo prejeli nobenega oficijelnega poročila o sklepih seje. — Zato tudi ne moremo danes nič gotovega poročati. — Govori pa se, da so v seji odobrili izstop dr. Šusteršiča in Jakliča iz Jugoslovanskega kluba, da so izrekli drugim državnim poslancem S. L. S. nezaupanje, in da so sprejeli predlog, da se S. L. S. — razdruži in preneha ter so zasnovali novo slovensko kmečko stranko, ki bo izdajala svoje glasilo. Te govorice se širijo danes po Ljubljani, v koliko so resnične, kakor rečeno, ne moremo trditi. Zde se nam pa gorostasne. Zato že danes dostavimo, da se taka velika in močna stranka, kakor je S. L. S. ne razdruži kar čez noč. Take poskuse lahko delajo posamezniki, naš slovenski katoliški narod jih obsoja in jim ne bo sledil tudi ne pod vabljivo limanico kmečke stranke.

+ **Višnjagora za deklaracijo.** Mestna občina Višnjagora je v svoji seji dne 4. novembra 1917 soglasno skle[illegible]la sledečo izjavo: Z navdušenjem se [illegible]ružuje jugoslovanski deklaraciji ter p[illegible] Jugoslovanski klub, da deluje neumor[illegible] za udejstitev jugoslovanskega edinstva. [illegible]hvaležnostjo se pridružuje mirovni akcij[illegible]v. očeta Benedikta XV. ter neumornem[illegible]rizadevanju našega vladarja za skorajšn[illegible]ir. — J. Zupančič, župan.

+ **Lož za deklaracijo.** [illegible]činski odbor mesta Lož je v seji dne 21. [illegible]ov. 1917 sprejel sledečo resolucijo: 1. Mestna občina Lož navdušeno pozdravlja deklaracijo »Jugoslovanskega kluba« na Dunaju z dne 30. maja 1917, kateri se pridružuje v polnem obsegu. 2. Veselo pritrjujemo ljubljanski izjavi zastopnikov vseh naših političnih strank, ki so se pod vodstvom presvitlega knezoškofa dr. Jegliča dne 15. septembra leta 1917. izrekle za skupno delo. Obenem pozdravlja z iskreno hvaležnostjo mirovno stremljenje sv. očeta papeža Benedikta XV. in presvitlega cesarja Karla I.

+ **Trebeljevo za deklaracijo.** Na predlog č. g. župnika Ivan Dobnikarja iz Janč se jednoglasno sklene: Občinski odbor Trebeljevo se v imenu prebivalstva cele občine z navdušenjem pridružuje deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za združenje Jugoslovanov v samostojno in neodvisno državo pod Habsburško krono. — Ravno tako se iskreno pridružuje blagim prizadevam sv. očeta Benedikta XV. in našega presvitlega cesarja Karla I., da se čimpreje konča strašna vojska in sklene pravičen in časten mir.

+ **V spomin † dr. Kreka.** Bratski društvi »Danica« in »Hrvatska« imata v soboto, 24. t. m. ob 8. uri v hrvatski cerkvi na Dunaju VI., Mariahilferstraße, mašo zadušnico za pokojnim dr. Krekom. — Sv. maša zadušnica za pokojnim dr. Krekom bo v Trstu dne 29. novembra in ne 23., kakor smo pomotoma poročali.

+ **Ravnatelj kabinetne pisarne Polzer odstopil.** Uradno poročajo z Dunaja 22. t. m.: Kabinetni ravnatelj dr. Artur grof pl. Polzer je podal cesarju iz zdravstvenih ozirov ostavko, katero je cesar sprejel.

— **Umeščen** je bil dne 21. t. m. na župnijo Ljubno Franc Juvan, župnik v Sv. Križu nad Jesenicami.

— **Zadružništvo.** Poročajo nam: Zadružna centrala v Ljubljani se bavi z načrtom, kako je osnovati »osrednjo zvezo avstrijskih jugoslovanskih zadrug«. V skupni seji načelstva in nadzorstva je dne 19. t. m. sklenila tozadevne korake. — **Hranilnica in posojilnica v Komendi,** ki je svoječasno izstopila iz Zadružne zveze in pristopila k Zadružni centrali, je v nedeljo, dne 18. t. m. zopet pristopila k Zadružni zvezi v Ljubljani. Pri tej priliki se je nabrala znatna svota za dr. Krekov spomenik. — **V Št. Vidu nad Ljubljano** je tamošnja Hranilnica in posojilnica pri seji izjavila, da ostane pri Zadružni zvezi v Ljubljani.

— **Imenovanja v vojni mornarici.** Linijski zdravnik dr. Rudolf Kobal je bil imenovan za mornariškega štabnega zdravnika, pomorski praporščaki Feliks Biber, Ivan Levec, Metod Pirc in Mirko Bleiweis za fregatne poročnike.

— **Umrl** je v Celju inženir Franc Gostiša, c. kr. rudarski svetnik in vodja tamošnje cinkarne. Bil je doma iz Idrije.

— **Stosedemdesetletnica barona Žige Cojza.** Danes praznujemo 170letnico barona Žige Cojza. Rojen je bil 23. novembra 1747 kot sin druge žene Mihaela Angela Cojza — zvane r. pl. Kavus. Pozneje so se preselili v Trsta v Ljubljano, kjer je Žiga dokončal višje šole in odšel nato študirat na viteško akademijo v Reggio na Laškem, odkoder ga je pozval stari oče domov in mu izročil veliko obrt in kupčijo z železom. Da bi se upotil v izdelovanje dobrega železa in jekla, je potoval po Nemškem, Holandskem, Angleškem, Francoskem in Laškem. Na Gorenjskem v Bohinju je imel svoje fužine, ki so dobro delale. Tako je bil Cojz dobro stoječ veleobrtnik. A ni bil udarjen samo na gmotno stran — kakor jih je zdaj toliko in toliko — s svojimi študijami in na potovanjih se je tudi visoko izobrazil in je potem v domovini blagodejno vplival s svojim globokim umevanjem umetnosti. — V Ljubljani so se zbirali v njegovem domu začetniki slovenske književnosti: Anton Linhart (1756—1791), Jernej Kopitar (1780—1844), Valentin Vodnik (1758—1819), kateri bi nam gotovo ne bili to, kar so, da ni bilo Cojza. Cojz je sam priredil večkrat slovenske pesmi, katere so laški igralci med igrami na ljubljanskem odru peli.

— **Skrajna nesramnost in predrznost.** Pod tem naslovom smo prinesli včeraj notico o nekem Planinšku, ki je govoril na shodu županov v Kamniku proti deklaraciji. Pri tem se je pa urinila neljuba pomota, da je imenovani agent zvarovalne družbe »Feniks«. To sedaj tem potom popravljamo, da je Planinšek uslužben pri c. kr. zakladu za vdove in sirote, zavarovalni oddelek.

— **Z vojne pošte.** Ugotovilo se je, da se oddajajo na vojnopoštne urade številne pošiljatve z blagovnimi vzorci, ki [illegible]buje-jo sadje. Te pošiljatve dospejo v največ slučajih popolnoma pokvarjene na namembne vojnopoštne urade. Razventega se tudi naslovi na mokrih, raztrganih omotih ne dajo razbrati. Občinstvo se o[illegible]arja na to s pozivom, naj takih pošil[illegible] oddaja. Pri tej priliki se tudi opoz[illegible] prepoved, da se vojnopoštnim poši[illegible] blagovnimi vzorci in vojnopoštnir[illegible]za-kom ne smejo prilagati predmeti, ki [illegible] nevarni zaradi ognja. Pošiljke morajo pre[illegible]gledati ne samo državni poštni uradi pr[illegible] oddaji, ampak tudi namembni vojnopoštni uradi pri oddaji in morajo vsak doznani slučaj naznaniti oblasti, da vloži kazensko ovadbo proti odpošiljateljem.

— **Podpora za rodbine, katerih rednik se ne more vrniti iz sovražnega inozemstva.** Zakon z dne 17. avgusta 1917, drž. zak. štev. 376, velja z izjemo rodbin pomorščakov, ki se ne morejo vrniti v domovino — samo za svojce onih avstrijskih državljanov, ki so s silo zadržani v sovražnem inozemstvu. Ker se k sovražnemu inozemstvu prištevajo samo one države, ki se nahajajo z Avstrijo v vojnem stanju, ta zakon ne velja za svojce Avstrijcev, ki bivajo v Ameriki in se jim torej ne more dovoliti podpora v smislu omenjenega zakona. Med prebivalstvom zelo razširjeno mnenje, da imajo svojci naših rojakov, ki so se že pred vojno izselili v Ameriko, vsled tega, da trpe škodo, ker ne dobivajo več denarnih pošiljatev iz Amerike, pravico do podpore po novem zakonu, je popolnoma napačno. Vse tozadevne prošnje ne morejo imeti nikakega uspeha.

— **Delavke dobé delo.** Vojaško oskrbovališče v Zalogu pri Ljubljani sprejme večje število delavk. Poleg plače dobé celo hrano in eventualno tudi skupno stanovanje.

— **Nesreča.** 27 let stari trenski vojak Josip Kuhar iz Krškega se je peljal domov na dopust. Ko se je približal v Zagorje, je mislil, da je vlak že v Zidanem mostu. Hitro skoči iz vozečega vlaka, pri tem pa pride pod kolesa železniškega vozu, ki mu odtrgajo obe nogi. Prepeljali so ga v bolnišnico v Celje.

— **Begunje na Gorenjskem.** V tukajšnji kaznilnici so pretekli teden neznani tatovi ponoči ukradli iz svinjaka 40 kg težkega prašiča. Izginili so brez sledu. — Razširjevanje ceste v Begunjah dobro napreduje. Bilo je res zelo potrebno, da se cesta razširi.

— **Tatvina na železnici.** Tatvine na železnici se nadaljujejo. Zmanjkalo je te dni tobaka za 3680 K. Iz drugega vagona 30 meterskih stotov jabolk, za goriško aprovizacijo več vreč moke in makaronov. C. kr. pošti je zmanjkalo 600 paketov. Železniška uprava bi vendar morala enkrat energično postopati proti takim nedostatkom. Kdo naj si še upa pošiljati blago po železnici.

Trgovci, pozor! Vsi trgovci z obleko, blagom in perilom se kar najresnejše opozarjajo, da teh potrebščin pod nobenim pogojem ne smejo prodajati brez nakaznic »Deželne poslovalnice za preskrbo z blagom, obleko in perilom«. Prestopki se najstrožje kaznujejo. Za deželo izdajajo nakaznice c. kr. okrajna glavarstva.

Ljubljanske novice.

lj **Uprava Vajeniškega doma v Ljubljani** sporoča, da se Vajeniški dom z gotovostjo otvori 10. decembra t. l. Znova opozarjamo na to mojstre in starše vajencev. Kdor želi biti sprejet, naj se tedaj hitro oglasi. Pravtako še enkrat prosimo, naj bi se prigl[illegible]asilo zlasti iz vrst mojstrov mnogo članov k društvu za varstvo vajencev. Članarina znaša letno 5 K. Uprava prosi vso slovensko javnost dobrohotne naklonjenosti pri delu za povzdigo obrtnega stanu.

lj **Koncert. Češki kvartet iz Prage** se prišteva po muzikalnem svetu med najboljše komorne kvartete sveta. V petindvajsetih letih svojega obstanka je v Evropi, Ameriki in drugih kontinetih dosegel toliko slave kakor težko kateri drugi, morcelo — nobeden drugi! Spada med najpopolnejše in najidealnejše. Njega uzorno, temperamentno, mojstrsko predavanje nudi višek užitka komorne glasbe. Za ljubljanski, jubilejski koncert so si mojstri izbrali krasen spored, dve deli iz češke in eno delo iz nemške glasbene literature. Spored se glasi: 1. Anton Dvořak: Kvartet za godala v F-duru, op. 96. I. Allegro moderato. II. Leuto. III. Scherzo. Vivace. IV. Allegro vivo. 2. Viteslav Novak: Kvartet za godala v D-duru, op. 35. I. Fuga. Largo misterioso. II. Fanksia. Allegro passionato. Quasi scherzo. (Allegreto moderato). Te[illegible] del Comincio. Largo misterioso. (V[illegible]stavku). 3. Fran Schubert: Kvartet za godala v D-molu, op. posth. Eden najlepših kvartetov svetovne glasbe z varijacijami o pesmi »Smrt in deklica«. I. Allegro. II. Andante con moto (varijacije o »Smrt in deklica«). III. Scherzo. Allegro molto. IV. Presto. — Z Dvořakom, Novakom in Schubertom bo občinstvo uživalo najlepšo glasbo v najpopolnejši obliki. Slovenci, počastimo naše brate, velike češke mojstre in hitimo k njim v hram lepote, čistosti in idealizma!

lj **Umrli** so v Ljubljani: Gašper Prosenc, drvar, 71 let. — Marija Šešek, posestnikova žena, 28 let. — Marija Črnivec, delavčeva žena, 34 let. — Kristina Verderber, rejenka, 3 mesce. — Anton Legat, tesar, 66 let. — Ana Kramar, hči železniškega premikača, 3 mesce. — Giovanni Creda, laški pešec, vojni ujetnik. — Marija Vukovec, begunka, biralka, 79 let. — Vinko Dernovšek, vrtnar, 27 let. — Josip Leban, delavec, 67 let. — Ivan Svetek, železniški nadrevident v pokoju, 73 let. — Marija Babka, zasebnica, 75 let. — Josip Verbič, zasebnik, 65 let. — Leopoldina Wagner, soproga stavbnega vodje, 47 let.

lj **Razširjenje železniškega prometa na gorenjski in na dolenjski železnici.** Od jutri bodo vozili na gorenjski in na dolenjski progi jutranji in večerni vlaki. Opoldanski vlaki ne bodo še vozili. Vozila bosta na gorenjski progi osebna vlaka, ki prihajata na glavni kolodvor v Ljubljano ob 7. uri 45 minut zjutraj in ob 8. uri 34 minut zvečer; vlak, ki je prihajal v Ljubljano v 5. uri 18 minut, izostane. Na Gorenjsko bosta vozila z ljubljanskega glavnega kolodvora osebna vlaka ob 6. uri 50 minut zjutraj in ob 6. uri 45 minut zvečer. Na Dolenjsko bosta vozila z ljubljanskega glavnega kolodvora vlaka ob 8. uri 5 minut zjutraj in ob 7. uri 6 minut zvečer; prihajala pa bosta z Dolenjskega na glavni kolodvor osebna vlaka ob 8. uri 56 minut zjutraj in ob 9. uri zvečer.

lj **Gremij trgovcev v Ljubljani** je obdržaval dne 18. novembra svoj redni občni zbor ob pičli udeležbi članov. Načelnik g. Ivan Samec otvori ob 10. uri zborovanje, pozdravi navzoče ter opozarja člane na težavni položaj, v katerega je spravila vojska trgovino. Z vznešenimi besedami pozivlja člane, da vsi in kolikor mogoče v visokih zneskih podoišejo vojno posojilo, da se na ta način dokumentira ne samo nepremagljivost avstrijske armade, ampak tudi gospodarske moči. Spominja se umrlih tovarišev in pripadnikov gremija ter jim želi blag spomin. Računski zaključek izkazuje 12.594 K 8 v. dohodkov ter 12.578 K 93 v. troškov, torej gotovine 15 K 15 vin. Premoženje znaša 46.246 K 57 v. Proračun izkazuje primanjkljaja 2630 K, ki se bo pokril iz doklad članov. — Volitve se niso vršile, ker je nad polovica članov na bojnem polju.

lj **Prijave za begunsko obleko.** Begunci, ki žele zase ali za svojce obleke in dosedaj še sploh niso prosili zadnjo, naj se zglasijo pri mestnem magistratu v sobi št. 5 (nasproti posvetovalnici) v spodaj označenem redu in sicer le oni, ki so v razvidnostnih listih vpisani na prvem mestu (družinski glavarji oziroma pri samcih oni sami). V sredo, dne 28. novembra so na vrsti stranke z začetnimi črkami A—G; v četrtek, 29. novembra stranke od M do P; v soboto, dne 1. decembra stranke od R do Ž. Uradne ure so vsak dan od 8. do 1. ure popoldne. Vsak družinski glavar mora priti osebno ter prinesti s seboj istovetnostne izkaznice vseh družinskih članov in ker so te obleke namenjene le najpotrebnejšim beguncem, tudi še potrdilo hišnega gospodarja naslednje vsebine: »Potrjujem, da ima vsak begunske družine... (ime stranke) le po eno zgornjo in eno sp. obleko. Datum. Podpis hišnega gospodarja«. Čevljev sedaj še ni v zalogi.

lj **Nakaznice za begunsko obleko.** Begunci, ki so pretekli teden prosili pri mestnem magistratu za obleko, dobe, ako se legitimirajo z nakaznicami o istovetnosti, nakaznice v naslednjem redu: v ponedeljek, 26. nov. od 8. do 10. ure stranke z začetnimi črkami A—G, od 10. do 12. ure stranke od H—L. — V torek, 27. nov. od 8. do 10. ure stranke od M—P, od 10. do 12. ure stranke od R—Ž. — Obleka se dobi vsak ponedeljek, sredo in petek od 2. do 5. ure popoldne pri deželni zalogi c. kr. deželne vlade (pri tvrdki R. Miklavc, Stritarjeva ulica št. 5, skozi vežo).

lj **Meso za uradniške skupine.** Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala meso uradniškim skupinam v soboto, dne 24. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: I. uradniška skupina od 2. do pol 3. ure štev. 1 do 200, od pol 3. do 3. ure štev. 201 do konca. II. in III. uradniška skupina od 3. do tri četrt na 4. uro in četrta uradniška skupina od tri četrt na 4. do 4. ure. Ena oseba dobi četrt kilograma, dve osebi pol kilograma, tri in štiri osebe tri četrt kilograma, pet in šest oseb 1 kilogram, sedem in osem oseb 1 in četrt kilograma, več oseb en in pol kilograma.

lj **Meso na rdeče in rumene izkaznice A.** Stranke z rdečimi in rumenimi izkaznicami, zaznamovanimi s črko A prejmejo meso v soboto, dne 24. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa od 4. do pol 5. ure.

Najnovejša poročila.

Diazovo pohvalno povelje.

Lugano, 22. nov. Generalštabni načelnik Diaz je izdal dnevno povelje, v katerem izreka pohvalo vojakom letnika 1899., ki so ob zavrnitvi avstroogrskih bataljonov nazaj čez spodnjo Piavo prejeli ognjeni krst. Dnevno povelje pravi ob zaključku: Naše armade zadržujejo v tej uri ob reki in v gorah besne napore sovražnika s trdnim zaupanjem in z geslom: Savoya!«, ki je bilo vsikdar zmagovito.

Proračunski odsek.

Dunaj, 22. nov. (K. u.) V današnji seji proračunskega odseka je razpravljal trgovinski minister o naši trgovini v vojni in po vojni. Dotaknil se je vprašanja cen, vojne uprave in beguniskih taborišč. Poudarjal je važnost Trsta za monarhijo. Izgube naše mornarice niso velike. Razprav-

ljal je o navtičnem načrtu, posebno v trgovskih visokih šolah. Naša trgovina bo po vojni igrala veliko vlogo.

Vojvoda Leuchtenberg zaprt.

Amsterdam, 22. novembra. (Kor. ur.) »Times« javljajo iz Petrograda 19. novembra: Vojvodo Leuchtenberg so zaprli. Z bojne črte je brzojavil 12. armadni zbor petrograjski občini, da vojaki stradajo.

Čete Kerenskega so se pridružile boljševikom.

Stockholm, 12. novembra. (Kor. ur.) »Svenska Telegram Byrau«: Časnikarsko zastopstvo boljševikov na meji poroča, da je vse mirno in da vlada v Petrogradu izvrsten mir. Po dolgem odporu so se čete Kerenskega pridružile narodu in se pokorile ukazu narodnega komisarijata. V Moskvi je revolucija brezpogojno zmagala. Proti Kaledinu koraka 150.000 vojakov, a tudi za Kaledinovim hrbtom se nahajajo močni oddelki.

Gospodarske beležke.

Izvoz blaga iz Avstrije. Trgovci se opozarjajo, da je v smislu ministrske naredbe z dne 21. septembra 1917, št. 383, drž. zak. (§ 10) v § 1. označeno blago dovoljeno izvažati le z dovoljenjem c. kr. dž. vlade. Kdor bi hotel tedaj odposlati v § 1. navedene naredbe omenjeno blago, mora, kadar prosi za transportno dovoljenje, navesti katero in koliko blaga, kakor tudi kam namerava to odposlati. Za dovoljenje izvoza je vložiti prošnjo pismeno. Prestopki bi se najstrožje kaznovali.

Pojasnilo glede zaplenitve pitanih prašičev. Zaplenitev takih prašičev je bila od c. kr. deželne vlade razveljavljena. Smejo se torej svobodno zaklati za domačo porabo, ni pa dovoljeno jih prodajati poljubnemu kupcu. Ako hoče lastnik prašiča prodati, sme ga prodati samo »Deželnemu mestu za vnovčevanje klavne živine«. Samo rejni, oziroma plemenski prašiči se smejo prodajati, toda samo onim kupcem, ki imajo od svojega županstva potrdilo, da bodo imeli prašiče res za rejo, odnosno za pleme.

Tihotapstvo z živili. Dunajska policija je zasledila pri spediterju Ludoviku Mendeu veliko zalogo sladkorja, vinskega kisa in špirita. Blago je zasegla. S tem blagom, bilo je 49 zabojev sladkorja, 150 hektolitrov vinskega kisa itd. — se je vršilo živahno tihotapstvo na Ogrsko. Policija je zaprla tudi gališkega begunca Mozesa Dickereja, ki je vtihotapil 8000 kg špirita v sodčkih.

Primorske novice.

Za dr. Krekovo ustanovo goriških Slovencev: Po gg. Andreju Doljak, županu v Grgarju, in Jožefu Selič zbirka med begunci v Semiču: Selič Jožef 10 K; Doljak Andrej 10 K; Paulin Natalija 10 K; Budin Franc 4 K; Šerok Franc 2 K; Šerok Ivan 3 K; Šerok Ana 2 K; Budin Jožefa 2 K; Brumat Ivan 2 K; Trpin Ivan 2 K; Kodrič Vincencija 3 K; Forčič Vinko 3 K; Otroška Anton 2 K; Rudež Ivan 1 K; Skok Marija 2 K; Strgar Katarina 1 K; Klanjšček Avgusta 1 K; Milanič Ivan 1 K; Trnovec Filip 2 K. Skupaj 63 K. — Nadalje so darovali: Korsič Ivan, superior c. in kr. mornarice, 100 K; dr. Al. Franko 50 K; Kopač Jernej 50 K; Gorkič Franc, nadp. Feld. Kan. R. 22, 10 K.

— **Za Krekov spomenik.** Iz Lokev nam poročajo: O priliki poslovilnega večera sodnega in davčnega uradništva dne 17. t. m. v Lokvi na Krasu se je nabralo 41 K za spomenik dr. Kreka.

Begunci v Trebnjem. V sodnem okraju je 1200 beguncev. Prosili smo za lastno begunsko aprovizačno mesto. Zavrnili so nas na novomeškem okrajnem glavarstvu, pa tudi na ljubljanski deželni vladi. Vzroki zavrnitve so: 1. Lastna begunska aprovizacija ni potrebna; 2. bi bila na škodo samim beguncem; 3. zaradi pomanjkanja kontrolnih organov je ne bi mogli nadzirati; 4. begunci bi po njej pokupili vsa živila v okraju. — Aj, kako so nevarni ti slovenski begunci! — Dne 27. t. m. hočemo begunci slavnostno praznovati v Trebnjem rojstni dan očeta vseh jugoslovanskih beguncev, našega nezabnenega dr. Kreka. V ta namen smo naročili svečano zadušnico s tremi svetimi mašami. Cerkveno opravilo se bo vršilo v dekanijski cerkvi v Trebnjem ob 8. uri. Slovesno sv. mašo bo pel dekan, veleč. g. Jos. Plantarič, dve tihi pa bosta opravila oba gg. kaplana. Tudi so darovali begunci 100 K za Krekov spomenik. V torek, dne 27. t. m. se torej snidemo begunci v Trebnjem, pa si potožimo še enkrat svoje gorje. Ali zdaj ne več obupni. Bliža se dan našega odrešenja. Mnogi se že pripravljamo na veselo pot v domači kraj. Begunski bratje in sestre, pridite, da si sežemo v roke — za slovo!

Išče se delavna begunska družina, ki bi prevzela veliko posestvo v Dutovljah v najem ali pa pod ugodnimi pogoji v obdelovanje. Natančnejša pojasnila daje »Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani«.

p **Poštni urad Gorica.** Od dne 21. novembra je zopet odprt pošt. urad Gorica 1 samo za pisemsko pošto izvzemši zasebno rekomandacijo.

Padel je junaške smrti črnovojnik Anton Humar, rojen leta 1878., doma iz Deskel pri Kanalu, dne 9. avgusta pri Purcelesti v Rumuniji. Dopisnica je na razpolago pri »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani«.

p **Bate.** Župan občine Bate naznanja občinarjem, da stanuje sedaj doma.

Umrl je dne 17. t. m. na Planini pri Vipavi goriški begunec Jožef Bele v 69. letu starosti posestnik iz Šempasa pri Gorici. Hotel se je končno prepeljati na svoj dom, ki je ostal nerazrušen, pa ga je prehitela smrt. — Dva dni pozneje je umrl Planinšek Jožef, tudi goriški begunec iz Oslavja, občina Pevma. Tudi domačini zelo mrjo; 19. nov. so bili v fari naenkrat trije mrliči.

Umrla v Italiji. Iz Italije Corione di Buronzo okrai Novara je došlo poročilo, da je Jožefa Maraž iz Št. Ferjana rojena Prinčič v Gornjem Cerovem umrla v Italiji kot internirana. Omenjena je bila več let v družbi III. reda, več let članica Marijine družbe in pevka pri cerkvenem petju v Gorenjem Cerovem. Stara je bila 40 let. Zapušča žalostnega moža Alojzija Maraž, k. u. k. Fest. Telegr. Abt. v Poli. očeta Petra in brate Prinčič.

Nedolžna vojna žrtev. V Trstu so našli mrtvega v Mestnem vrtu 12letnega V. Rosso. Pri njem so našli naslednje pismo: »Draga mamica, sprejmi moj pozdrav! Nag sem in bos ter lačen, zato hočem umreti. Tvoj sin Viktor.« Deček se je zastrupil s karbolno kislino.

Tatvine in ropi v Trstu. Neki tržaški list piše: Vedno silneje se širijo v Trstu tatvine, goljufije in ropi. Na javnih cestah se vrše tatvine in ropi z nepopisno predrznostjo. Zločinci vlamljajo v vile, stanovanja, trgovine in skladišča, oplenjajo jih, nato pa skrbno zaklenejo kakor pravi lastniki. Danes izvajajo zločine odrastli, zastarani tatovi, jutri 14—16letni dečaki, ki hočejo posnemati odraščene in se zabavati po kinih in drugih javnih lokalih. 20. t. m. se je zopet pripetil neverjetno drzen slučaj: 27letna gospa Vukona, doma iz Krakova, se je po kratki odsotnosti ob 6. uri zvečer vrnila v svoje stanovanje v ulici Settefontane 18. Vrata je na svoje začudenje našla le priprta, vendar ni slutila nič hudega in stopila v stanovanje. Tu ji je stopil nasproti moški s prižgano lučjo v roki ter se takoj zakadil vanjo, jo zgrabil za vrat in treščil ob zid. Med tem je prišel iz sobe drug moški z velikim zavojem in hitro zbežal skozi vrata. Prvi moški je gospo še enkrat močno sunil z nogo, nato pa stekel za tovarišem. Oba sta bila mlada fanta in elegantno oblečena. Gospa je klicala na pomoč, a zlikovca sta bila že izginila. — Skladišče živil državne železnice, katero so bili že preje enkrat obiskali tatovi, je bilo te dni ob belem dnevu oplenjeno. Prišel je dobro oblečen gospod z voznikom in dvema težakoma, odprl skladišče z vitrihi in dal naložiti na voz 19 zabojev sladkorja po 50 kilogramov. Vse je šlo po sreči, a ko so peljali sladkor svojim »odjemalcem«, jih je ustavil policaj in kmalu je bila cela reč odkrita. Zaprli so več oseb, nekaj jih še iščejo.

Samomor na pokopališču. Na tržaškem pokopališču so našli mrtvo gospo Lucijano I. Zastrupila se je s karbolno kislino.

24 ur ni nič jedel. 55letni Simeon Galuppi v Trstu ni 24 ur ničesar zaužil, nato je čakal pol ure v vrsti na kruh in se onesvestil. Tudi nekega drugega moža je na ulici obšla slabost, da se je onesveščen zgrudil. Taki dogodki so v Trstu na dnevnem redu. »Il Lavoratore« priobčuje mestno kroniko pod naslovom: »S pokopališča živih«.

Iz St. Lovrenca ob Temenici.

19. novembra 1917.

Dne 28. julija t. l. je bil na dolenjski mitnici v Ljubljani ustavljen vojaški avtomobil, ki je vozil iz trebanjske okolice več živil za tovarno Pollak. Živila so se zaplenila. »Arbeiterzeitung« je prinesla poročilo o velikem tihotapstvu, katero so v največjem obsegu izvrševali: tovarna Pollak, ritmojster Kerlin in župnik Oblak. Živila so šla izven dežele. Drugi časopisi so vse z veseljem ponatisnili, v ljubljanski mestni aprovizaciji se je slovesno ožigosalo to postopanje. Novica je prešla tudi v nemške časopise izven države in do najvišjih krogov. Vsak je kaj novega pridejal. Socialno demokratični časopisi in nekateri slovenski so prinesli vest, da je bilo to tihotapstvo tako dobičkanosno, da je župnik Oblak kupil graščino za 80.000 kron in jo plačal v čistem zlatu.

Uvedla se je nato mirna sodnijska preiskava. Zaslišan je bil vojaški vodja tovarne g. podpolkovnik Theiss, tovarnar Pollak, ritmojster Kerlin in več vojakov in večkrat župnik Rožnik v Dobrniču, Povše na Čatežu in Oblak v Št. Lovrencu. Orožniki so iskali po hišah usnje, na na cesti se je zaplenilo žito, ki so ga stranke nesle v mlin, ker je bil sum, da ga hočejo zamenjati za usnje. In konec?

Okrožno sodišče v Rudolfovem je s sklepom z dne 12. t. m. št. Vr IV. 383/17/60 sporočilo, da je kazensko postopanje ustavljeno. Niti najmanjše krivde ni bilo mogoče dokazati. Vsi, ki so bili pri tem udeleženi, so delali iz plemenitih nagibov in so zaslužili veliko bolj pohvalo kakor pa grajo.

Tovarnar K. Pollak je imel veliko usnja, katerega vojaštvo ni maralo, premalo pa živeža za svoje delavce, za katere je skrbel kakor oče. Bil je pripravljen dajati usnje v zameno za živila po zelo nizki ceni, da bi delavci dobili potrebno hrano. Ta položaj je spoznal g. podpolkovnik Theiss in hotel pomagati delavcem, da bi dobili zadostno hrane in kmetom, da bi dobili za živila usnje. S svojo energijo je dosegel, da mu je vojno ministrstvo to dovolilo. Ritmojster Kerlin je vodja tovarne v obrtni šoli, ki popravlja avtomobile. Tam morajo vojaki cel dan težko delati. S prehrano so bile velike težave. Na preskušnjah z avtomobili je skušal dobiti tudi hrane za vojake, da bi mogli vršiti svoje važno delo. Na teh potih so prišli vojaki najprej v Dobrnič, potem tudi v Št. Lovrenc. Z dovoljenjem armadnega poveljstva so vojaki popravili tudi stroje v pitališču mlekarne. Ker je pitališče izročilo za civilno prebivalstvo in vojaštvo tekom enega leta nad 1000 prešičev, je zavod tudi za sedanje razmere precejšnjega pomena. Župniki so se lotili tega posredovanja, ker so videli, da je postalo več deklet in žena nevarno bolnih, ker ni bilo obutve, dela se v slabem vremenu ne more opravljati. Otroci niso mogli v šolo. Šli so prosit tovarnarja Pollaka, ki se jih je usmilil in obljubil dati usnje za živila. Ta živila so si ljudje odtrgali od svojih ust, sami so stradali, da bi le usnje dobili. Prvi voz je bil 13. junija t. l. ustavljen v Višnji gori. Deželna vlada je vsa ta živila precej oprostila in državno pravdništvo je kmalu ustavilo začeto preiskavo. Podpolkovnik Theiss je preskrbel pismeno dovoljenje. Ritmojster Kerlin nam je pa napravil največjo uslugo, da je ob vožnjah, ki so se morale vršiti za poskušnjo, prevzel nekaj živil za tovarno Pollak. Dokazalo se je, da so se vsa živila, dana v zameno za usnje, porabila res za tovarno, torej za delavce. Dne 28. julija avtomobila v št. Lovrencu še bilo ni, vozil je z Dobrniča. Šofer, ki je izdal vse iz maščevanja, je imel pri sebi pismeno dovoljenje. Preiskovalni sodnik je rekel ob koncu preiskave župniku Oblaku, da lahko toži šoferja zaradi obrekovanja. — Graščino Malo Loko je kupil deželni odbor in je vse plačal v navadnem denarju. Župnik Oblak je imel pri vsem le brezplačno sitnost posredovanja. — Par tisoč kilogramov se je vsega skupaj poslalo v Ljubljano. Napravili so iz tega velikansko tihotapstvo. Delali smo vse očito, ker smo imeli čisto vest, in ne na skrivaj.

Pričakujemo, da bodo tudi drugi listi popravili storjeno krivico.

Anton Oblak, župnik.

K boljši ljubljanski rodbini se **sprejme** takoj

vzgojiteljica.

Ponudbe s sliko na upravo Slovenca pod št. „Vzgojiteljica" 3028.

Delavce in delavke

sprejme takoj v službo strojilna **tovarna Samsa & Co v Ljubljani, Metelkova ulica 4.** Zglaševanje od 4—5 popoldne.

Išče se mlinar

na račun za kmečki mlin v lepem kraju na Sp. Štajerskem event. se da mlin v najem. Ponudbe na **Oroslov mlin v Dobrni pri Celju.**

V župnišče se sprejme v zdravem gorskem kraju

dekla

ki je zmožna poleg priprostega kuhanja samostojno voditi gospodarstvo in se razume na živinorejo. Nastopi se služba lahko takoj. Plača po dogovoru. Kje, pove iz prijaznosti upravništvo pod št. 3022. Znamka za odgovor.

Prodam, event. tudi **zamenjam za seno in slamo**

5 brejih kobil

in večjo množino več in manj rabljenih **konjskih komatov** vsake velikosti.

Ena kobila, težka, — stara 4 leta,
„ „ težka, — „ 7 let,
„ „ srednje težka, „ 9 let,
„ „ lahka, — „ 9 let,
„ „ lahka, — „ 10 let.

Košenina, c. kr. poštni hlevar itd.,
Kolodvorska ulica št. 6, Ljubljana.
2996

Nakup orehov

iz kranjske in štajerske dežele ima vsled pooblastila zastopništva za sadno preskrbo in c. kr. urada za ljudsko prehrano ‚GEOS' na Dunaju — edinole tvrdka: **Iv. A. Hartmanna nasl., Ljubljana.**

CENE, postavno-oblastvene, solidno najvišje in za brezhibno, zdravo, primablago stavljene. Za odposlatev se preskrbi uradno prevozno dovoljenje od oblasti za sadno preskrbo in c.kr. urada za ljudsko prehrano ‚GEOS'. —

Orehi se smejo razpošiljati le z oblastveno označenim prevoznim dovoljenjem. 2994

Tužnega srca naznanjave vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je najin ljubljeni soprog in brat, gospod

Ferdinand Michel

gostilničar

danes ob 3. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v 69. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v petek 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Šutna št. 7, na pokopališče na Žale.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v nadžupni cerkvi na Šutni.

Nepozabnega pokojnika priporočave v blag spomin in molitev.

Kamnik, 21. novembra 1917.

Amalija Michel
soproga.

Marija Stoppar
sestra.

Posestvo na prodaj. Radi družinskih razmer **se proda** prostovoljno krasno posestvo na Kranjskem, Jesenice na Savi, občina Vel. dolina. 1 km oddaljeno od hrvaške meje, obstoječe iz hiše št. 2 z velikim vrtom in velikim gospodarskim poslopjem, v katerem je nastanjena žendarmerijska postaja, trgovina mešanega blaga in 4 privatna stanovanja, poleg tega pa še prazni prostori za skladišča pivnice, hleve. Prostor je zelo ugoden za vsako večje podvzetje, gospodarstvo, trgovino, gostilno, tovarno itd. V bližini je občinsko predstojništvo, pošta, brzojav in brodarska koča na Savi. Hiša št. 3 v Dolenji Ribnici tkzv Marof ob glavni državni cesti. Hiša št. 3. Gaj v vinogradu zvan Breg, s pivnico, šupo in hlevom, vse zgradbe zidane in z opeko krite. Zemljišče ima 14 oralov polja, 5 oral. travnikov, 8 oralov vinogradov 18 oral. gozda, 1 oral pašnika, 2 orala vrta Skupaj 48 oralov. Inventar obstoji iz pohištva za 3 sobe, vinske posode do 1600 hl, 2 stiskalnici. Gozd je bukov, zrel za posekanje, iz katerega je dobiti 500 sežnjev drv. S tem posestvom je združena gmajnska pravica. Celi projekt leži ob glavni cesti na zelo romantični točki, oddaljen od mesta Samobor v Hrvatski 6 km, od Brežic 7 km — Kdor želi posestvo kupiti, naj se obrne na lastnika **Ivana Levičarja, posestnika v Samoboru, Hrvaško,** ki mu razkaže vso posest ter pove prodajno ceno. 3023

Katoliška tiskarna v Ljubljani. Izdaja konzorcij »Slovenca«. Odgovorni urednik: Mihael Moškerc.